

337.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 22 marca 1928 r.

o naprawie ustroju rolnego gospodarstw, przeciętych granicą wschodnią Państwa.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. 1) Obywatele polscy, których gospodarstwa na skutek przecięcia ich przez granicę wschodnią Państwa stały się karłowate, korzystając będą przy nabywaniu ziemi państwowej na uzupełnienie tych gospodarstw oraz przy ich zagospodarowaniu z pomocy finansowej, przewidzianej dla najsłabszych finansowo osób w artykułach 72, 73 i 74 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1).

2) Przy nabywaniu ziemi, niestanowiącej własności Skarbu Państwa, osobom oznaczonym w cz. 1 może być udzielona pomoc kredytowa z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego do pełnej ceny nabywanej działki, bez obowiązku stosowania cz. 1 art. 73 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Art. 2. Prawo do pomocy finansowej, oznaczonej w art. 1, służy również i tym obywatelom polskim, właścicielom gospodarstw karłowatych nieprzeciętych granicą, których siedziby są położone w odległości do dziesięciu kilometrów od granicy wschodniej Państwa, jeżeli gospodarstwa te są uzupełniane w toku postępowania scaleniowego.

Art. 3. Osoby oznaczone w art. 1 są wolne od opłat za techniczne wykonanie scalenia oraz za czynności, przewidziane w cz. 1 art. 7 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833).

Art. 4. Jeżeli osoby oznaczone w art. 1 w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego nie wniosą podania o uzupełnienie ich gospodarstw, to po upływie tego czasu będą mogły korzystać z rozporządzenia niniejszego jedynie narówni z osobami, oznaczonymi w art. 2.

Art. 5. Na uzupełnienie gospodarstw, oznaczonych w art. 1 i 2, użyty będzie zapas ziemi, podlegający obowiązkowi parcelacyjnemu po myśli art. 2 ustawy o wykonaniu reformy rolnej oraz przymusowo wykupione w myśl obowiązujących przepisów grunty osób nieobecnych.

Art. 6. 1) Gdyby na uzupełnienie gospodarstw, oznaczonych w art. 1 i 2 nie wystarczył zapas ziemi, na ten cel przeznaczony w myśl art. 5, a zwiększenie tego zapasu nie zostało dokonane w trybie art. 3 lub art. 8 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, wówczas Radzie Ministrów, na wniosek Ministra Reform Rolnych, w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, służyć będzie prawo uznać za podlegające obowiązkowi parcelacyjnemu stanowiące własność prywatną grunty leśne, nadające się do użytkowania rolnego, a przede wszystkim pozbawione drzewostanów lub takie, na których drzewostany posiadają małą wartość z punktu widzenia gospodarki leśnej, o ile nie zostaną one uznane przez właściwą władzę za lasy ochronne. W tym przypadku właściwe władze udzielą zezwolenia na zmianę użytkowania leśnego na użytkowanie rolne, a sprzeczne z niniejszym postanowieniem przepisy art. 2 i art. 4 ustawy o wykonaniu reformy rolnej nie będą miały zastosowania.

2) Drzewostan z gruntów poddanych obowiązkowi parcelacyjnemu na podstawie cz. 1 winien być przez właściciela usunięty w terminie, wyznaczonym przez władze ziemskie w porozumieniu z właściwym wojewodą, nie krótszym jednak niż trzy lata, pod rygorem nieuwzględnienia tego drzewostanu przy oszacowaniu gruntów w przypadku ich przymusowego wykupu.

Art. 7. 1) Przy tworzeniu zapasu ziemi i przeprowadzaniu parcelacji w związku z wykonaniem rozporządzenia niniejszego oraz przy scalaniu gospodarstw, których siedziby są położone w odległości do dziesięciu kilometrów od granicy wschodniej Państwa i znoszeniu służebności tych gospodarstw może być stosowany uproszczony tryb postępowania. Tryb ten stosowany będzie również do gospodarstw, których siedziby leżą w odległości większej niż dziesięć kilometrów od granicy Państwa, jeżeli wedle obowiązujących przepisów podlegają one jednemu postępowaniu z uprzednio wymienionymi gospodarstwami.

2) Obszar, na którym w ramach przepisów rozporządzenia niniejszego będzie stosowane postępowanie uproszczone, oraz rozmiary stosowanych

uproszczeń, będą określane w każdym przypadku przez Ministra Reform Rolnych w drodze rozporządzeń, ogłaszanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 8. Przy tworzeniu zapasu ziemi i przeprowadzaniu parcelacji uproszczenie w trybie postępowania polegać będzie na tem, że:

- a) uprawnienia, zastrzeżone Ministrowi Reform Rolnych w art. 15 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, przechodzą na specjalnego pogranicznego delegata Ministra Reform Rolnych,
- b) czynności zastrzeżone okręgowym urzędem ziemskim, ich prezesom i urzędem ziemskim w artykułach 16, 18, 22, 23, 28, 29, 30, 44, 46, cz. 1 art. 51, art. 58, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 71, 76, 79 i 91 ustawy o wykonaniu reformy rolnej wykonywać będą wyznaczeni przez Ministra Reform Rolnych pograniczni komisarze ziemscy,
- c) czynności, zastrzeżone okręgowym komisjom ziemskim w artykułach 22, 23 i 91 ustawy o wykonaniu reformy rolnej wykonywać będzie oznaczony w p. a pograniczny delegat.

Art. 9. Przy scalaniu gruntów uproszczenie w postępowaniu będzie polegać na tem, że:

- a) czynności, zastrzeżone w ustawie o scalaniu gruntów powiatowym urzędem ziemskim, komisarzom i podkomisarzom ziemskim, wykonywać będą komisarze i podkomisarze ziemscy, przydzieleni do pogranicznego komisarza ziemskiego (cz. 1 art. 11);
- b) czynności zastrzeżone w tejże ustawie okręgowym urzędem ziemskim i ich prezesom wykonywać będą pograniczni komisarze ziemscy;
- c) czynności zastrzeżone w tejże ustawie okręgowym komisjom ziemskim wykonywać będzie pograniczny delegat Ministra Reform Rolnych;
- d) postępowanie scaleniowe może być wdrażane z urzędu niezależnie od warunków, przewidzianych w punkcie c) art. 15 ustawy o scalaniu gruntów.

Art. 10. Przy znoszeniu służebności uproszczenie w postępowaniu polegać będzie na tem, że stosowane będą przepisy cz. 2 i 3 art. 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskim, poleskiem, nowogródzkim, wileńskim i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 75) z następującymi zmianami:

- a) czynności komisarza służebnościowego wykonywać będzie oznaczony w p. b art. 8 rozporządzenia niniejszego pograniczny komisarz ziemski;
- b) czynności specjalnego komisarza Ministra Reform Rolnych wykonywać będzie pograniczny delegat, oznaczony w p. a art. 8.

Art. 11. 1) Pograniczni komisarze ziemscy będą wykonywać swe czynności przy pomocy przydzielonych do nich komisarzy i podkomisarzy ziemskich, niezależnych od właściwych terytorjalnie powiatowych i okręgowych urzędów ziemskich.

2) Od zarządzeń i nieostatecznych orzeczeń pogranicznych komisarzy ziemskich i przydzielonych do nich komisarzy i podkomisarzy ziemskich służy odwołanie do pogranicznego delegata Ministra Reform Rolnych, od nieostatecznych orzeczeń pogranicznego delegata, powziętych w zastępstwie okręgowej komisji ziemskiej, służy odwołanie do Głównej Komisji Ziemskiej, od innych nieostatecznych orzeczeń oraz od zarządzeń pogranicznego delegata służy odwołanie do Ministra Reform Rolnych.

Art. 12. Przy stosowaniu rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania sprzeczne z niem postanowienia ustaw o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833), o zniesieniu służebności (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 10, poz. 75) oraz o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 99, poz. 706).

Art. 13. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 14. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze powiatów: brasławskiego, dziśnieńskiego, kostopolskiego, krzemienieckiego, łuninieckiego, mołodczańskiego, nieświeskiego, równieńskiego, sarnańskiego, stolińskiego, stołpeckiego, wilejskiego, wołożynskiego, zdołbunowskiego i wchodzi w życie w trzydziestym dniu po dniu jego ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*